

Malmö stad
Revisionskontoret

GRANSKNINGSRAPPORT

Föreningsbidrag från fritidsnämnden, kulturnämnden, stadsdelsfullmäktige, kommunstyrelsen och sociala resursnämnden

Projektledare: Gun Jägerhök

Beslutad av revisorskollegiet 2009-12-15

1	SAMMANFATTNING	4
2	KRITIK/FÖRBÄTTRINGSOMRÅDEN	4
3	PROJEKT/BESKRIVNING MM.....	5
3.1	Bakgrund till revisionens granskningsprojekt.....	5
3.2	Syfte	5
3.3	Avgränsning	6
3.4	Metod	6
3.5	Resurser.....	6
4	ÖVERSIKT	6
4.1	Föreningsbidrag Malmö stad	6
4.2	Kommunövergripande styrdokument	7
4.3	De granskade nämndernas uppdrag	8
4.3.1	Kulturnämnden.....	8
4.3.2	Fritidsnämnden.....	8
4.3.3	Stadsdelsfullmäktige	8
4.3.4	Kommunstyrelsen.....	8
4.3.5	Sociala resursnämnden	9
5	GRANSKNING	9
5.1	Kulturnämnden.....	9
5.1.1	Styrdokument	9
5.1.2	Verifierande granskning	13
5.1.3	Revisionskontorets kommentar	14
5.2	Fritidsnämnden.....	14
5.2.1	Styrdokument	14
5.2.2	Handlägningsrutin allmänna bidrag	15
5.2.3	Handlägningsrutin föreningssamverkan, lovverksamhet, hyres- och arrendebidrag, bidrag till Folkets Husföreningar, bidrag till försvarsorganisationer och avtalsbundna bidrag	16
5.2.4	Övrigt	16
5.2.5	Verifierande granskning	17
5.2.6	Revisionskontorets kommentarer	18
5.3	Stadsdelsfullmäktige	19
5.3.1	Verifierande Granskning	19
5.3.2	Revisionskontorets kommentar	20
5.4	Kommunstyrelsen	20
5.4.1	Allmänt.....	20
5.4.2	Introduktion, arbets- och integrationsinsatser, gemensamt INAR, utvecklingsinsatser och integration (Integrations- och arbetsmarknadsutskottet).....	20
5.4.3	Näringslivskontoret och näringsfrämjande åtgärder (näringslivsutskottet).....	21
5.4.4	Brottsförebyggande rådet	22
5.4.5	Kommunstyrelsens projekt och utredningsanslag	23
5.4.6	Övriga.....	23
5.4.7	Finansiering, förvaltning 099	24

5.4.8	Revisionskontorets kommentar	24
5.5	Sociala resursnämnden.....	25
5.5.1	Verifierande granskning	26
5.5.2	Revisionskontorets kommentar	26
5.6	Malmö Idrottsföreningars Samorganisation (MISO), Malmö Ideella föreningars Paraplyorganisation (MIP).....	26
5.7	Källor och referenslitteratur	28

1 Sammanfattning

Den genomförda granskningen har visat att Malmö stads nämnder/förvaltningar beviljar en stor mängd bidrag till föreningar, hel- och delägda dotterbolag, till infrastruktursatsningar och andra offentliga organisationer. Bidrag, som redovisas under ett samlingskonto i redovisningen. Av årets utbetalda bidrag t o m augusti på 328 225 tkr avser ca 165 000 tkr köp av huvudverksamhet, bidrag till hel- och delägda bolag samt bidrag till bolag inom Region Skåne (kulturbolag). För att öka transparensen är det angeläget att renodlade föreningsbidrag enligt den definition som återfinns i kulturnämndens och fritidsnämndens riktlinjer för vilka som kan komma i åtnjutande av föreningsbidrag, konteras på specifikt konto.

Granskningen har också visat att samordningen mellan de bidragsgivande nämnderna/förvaltningarna är bristfällig, bl a beroende på att gemensamma och standardiserade rutiner för ansökningar saknas. Ett kommungemensamt stödsystem saknas, vilket bidrar till att de flesta rutiner sköts manuellt och därmed försvåras möjligheten att få en kommuntotal överblick. Uppföljningen av beviljade bidrag bör generellt sett förbättras.

Inom de enskilda nämnderna/förvaltningarna har framför allt brister noterats inom fritidsförvaltningen vad avser uppföljning av beviljade bidrag och möjligheten att se verifierande underlag i ekonomisystemet. Inom kommunstyrelsens förvaltningar finns brister framför allt vad avser utbetalningsrutinen. Direktutbetalningsrutinen används i alltför stor omfattning. Det saknas också gemensamma riktlinjer och handläggningsrutiner. Inom kulturförvaltningen finns brister i riktlinjer och handläggningsrutiner för bidrag beviljade inom kulturkansliet. Riktlinjer och handläggning inom kulturstödsavdelningen bedöms fungera väl.

Gemensamt för de granskade nämnderna/förvaltningarna är att inte i något fall begärs intyg från skatteverket som visar om den sökande föreningen/organisationen har oreglerade skattekulder.

2 Kritik/Förbättringsområden

De områden som tas upp under detta avsnitt rör kommunövergripande områden. Förbättringsområden för de enskilda granskade nämnderna/förvaltningarna redovisas under respektive nämnd och under avsnittet Revisionskontorets kommentar.

- En kommunövergripande strategi för hur föreningsbidrag ska hanteras saknas och bör därför utarbetas, då målgrupperna för erhållande av föreningsbidrag delvis överlappar varandra mellan de bidragsbeviljande nämnderna/förvaltningarna
- Ett kommungemensamt digitalt stödsystem behöver tas fram, som ger möjlighet till en effektiv integration med ekonomisystemets leverantörsreskontra. Det ger också möjlighet till en kommunövergripande överblick över föreningsbidragen. Den nuvarande hanteringen av bidragen sker i stor utsträckning manuellt inom respektive nämnd/förvaltning, vilket innebär att överblick och samordning försvåras
- Sökande föreningar/organisationer måste känna till i vilken "fälla" man kan söka bidrag och därefter gå in på Malmö stads hemsida för respektive nämnd/förvaltning

för att söka. Gemensamt utformade ansökningsblanketter för samtliga nämnder/förvaltningar borde finnas tillgängliga på *ett* ställe och vara möjliga att fylla i elektroniskt

- Till varje ansökan bör bifogas utdrag från skatteverkets register utvisande att föreningen/organisationen inte har oreglerade skatteskulder
- Kontoplanen bör ses över vad avser konto 453 Bidrag till föreningar, företag mm. Underindelning bör göras så att föreningsbidrag kan särskiljas från andra bidrag. Den uppdaterade Kommun-Bas05 ger dessa möjligheter
- Respektive nämnd/förvaltning bör se över riktlinjerna för beviljande av föreningsbidrag för att minska risken för att handläggare gör alltför olika bedömning av likartade ansökningar.
- Uppföljningen av beviljade bidrag bör utökas och dokumentationen över genomförd uppföljning förbättras. Respektive nämnd/förvaltning bör därför se över riktlinjerna och rutinerna för uppföljning av verksamheten som bedrivs med hjälp av föreningsbidrag

3 Projektbeskrivning mm

3.1 Bakgrund till revisionens granskningsprojekt

Den kommunala bidragsgivningen är svår att överblicka och det kan föreligga otydligheter när det gäller riktlinjer för hur bidrag ska ges till föreningar. Flera nämnder hanterar olika typer av bidrag.

När det gäller stadsdelsförvaltningarna utgör den kommunala bidragsgivningen en begränsad del vid sidan av stadsdelsfullmäktiges huvuduppdrag. Därmed följer en risk att bidragsgivningen inte i tillräcklig omfattning blir föremål för styrning och intern kontroll.

En annan risk är att samverkan mellan berörda nämnder inte sker i tillräcklig omfattning, vilket kan innebära att en och samma förening får bidrag från flera nämnder samtidigt.

Föreningsbidragen sammantaget har en stor budget, och området har inte varit föremål för någon fördjupad granskning på flera år.

3.2 Syfte

Granskningen ska ge svar på följande frågeställningar:

- Hur omfattande är bidragsgivningen inom kommunen?
- Är respektive nämnds uppdrag tydligt?
- Finns klara regelsystem för beviljande och uppföljning av bidrag?
- Sker en samordning mellan nämnderna?
- Är styrningen och uppföljningen tillräcklig?

3.3 Avgränsning

Granskningen omfattar föreningsbidrag från fritidsnämnden, kulturnämnden, stadsdelsfullmäktige och kommunstyrelsen. Under arbetets gång har sociala resursnämnden tillkommit, då vissa föreningsbidrag överförts hit från bl a stadsdelsfullmäktige.

3.4 Metod

Granskningen har genomförts som:

- genomgång av styrdokument; både kommunövergripande sådana och inom respektive nämnd
- genomgång av rutiner för hur styrdokumenterna efterlevs och hur rutinerna ser ut för beviljande och uppföljning av beviljade bidrag. Genomgången har gjorts genom intervjuer inom de granskade förvaltningarna och med en av MISOs (Malmö idrottsföreningars samorganisation) och MIPs (Malmö ideella föreningars paraplyorganisation) konsulenter. Intervjuerna har kompletteras med stickprovsgranskning
- genomgång av hur samordningen mellan nämnder/förvaltningar fungerar. Genomgången har gjorts genom intervjuer
- granskning av bidragsgivningens omfattning. Granskningen har gjorts i ekonomisystemet

3.5 Resurser

Styrgruppen ur Revisorskollegiet: Berit Söderholm, Berit Sjövall, Per Lilja och Göran Hellberg.

Från Revisionskontoret: Gun Jägerhök (projektledare) samt Olof Hammar.

Kvalitetsgranskare: Lennart Håkansson och Agneta Arnesson.

4 Översikt

4.1 Föreningsbidrag Malmö stad

Årets totala kostnader för bidrag till föreningar, företag, kommuner m fl inom Malmö kommun t o m augusti uppgår till 328 225 tkr. Kostnaderna är hämtade ur ekonomisystemets konto för föreningsbidrag (konto 45300) externa motparter. På detta konto redovisas även bidrag till kommunägda bolag och kommunalförbund. Bidrag/avgifter till kommunalförbund ska enligt anvisningar i den kommunala kontoplanen redovisas som köp av verksamhet, köp av huvudverksamhet alternativt köp av stödverksamhet och inte som bidrag. Dessa bidrag utgör ca 90 mkr.

Indirekta bidrag, i form av hyresbetalningar, som redovisats på andra konton ingår inte i sammanställningen nedan.

<i>Förvaltning</i>	<i>Bidrag tkr 2008</i>	<i>Bidrag tkr jan-aug 2008</i>	<i>Bidrag tkr jan-aug 2009</i>
001 Kommunfullmäktige	628	161	643
012 Serviceförvaltningen	40	27	53
030 Gatukontoret	775	813	4 136
040 Fritidsnämnden	77 336	51 256	52 324
074 Miljönämnden	1 525	1 101	2 815
084 Överförmyndarnämnden	25		
099 Finansiering	7 043		**)165 310
102 Kommunstyrelsen	*)322 526	218 432	***)52 434
110 Arbetscentrum	219	191	58
116 Citytunneln	0	6 941	-339
141 Kulturnämnden	53 574	38 391	35 840
150 Sociala resursnämnden	2 947		10 168
160 SDF Centrum	4 559	4 559	
161 SDF S Innerstaden	6 493	4 565	2 997
162 SDF V Innerstaden	77	72	56
163 SDF Limhamn/Bunkeflo	210	194	80
164 SDF Hyllie	165	105	180
165 SDF Fosie	2 031	1 745	478
166 SDF Oxie	16	16	8
167 SDF Rosengård	244	214	168
168 SDF Husie	42	25	5
169 SDF Kirseberg	811	776	23
170 Utbildningsnämnden	665	82	788
Summa	481 951	329 666	328 225

*) I beloppet ingår bidrag till hel eller delägda bolag med 108 325 tkr, 140 014 tkr avser kommunalförbund och 16 500 tkr utgör bidrag till Region Skåne

**) I beloppet ingår Räddningstjänst SYD 88 061 tkr, hel- och delägda bolag 68 792 tkr samt Region Skåne 8 456 tkr

***) I beloppet ingår "bidrag" till Räddningstjänst SYD med 565 tkr och till Finsam 2 250 tkr

4.2 Kommunövergripande styrdokument

Föreningsbidragsverksamheten inom kommunen styrs inte genom några specifika kommunövergripande styrdokument. Den övergripande styrningen avspeglas i de verksamhetsmål som återfinns i 2009-års budget för kultur och fritid och för trygghet, delaktighet och demokrati. Målet för kultur och fritid är att:

"Alla barn och ungdomar ska ha tillgång till meningsfull fritidssysselsättning". Målordikatorerna som mäter måluppfyllelsen är:

- Antalet mötesplatser för ungdomar ska öka
- Antalet bidragsberättigade aktiviteter för barn och ungdomar ska öka

Med *mötesplats för ungdomar* menas ”en målinriktad, icke-kommersiell, och bemannad verksamhet med öppet drop-in möjlighet, mer än en gång per vecka som riktar sig till ungdomar i spannet 12-25 år på deras fritid. Helt eller delvis finansierad av kommunen”.

Med *bidragsberättigade aktiviteter* menas de aktiviteter som ligger till grund för s k aktivitetsbidrag. Aktivitetsbidrag kan erhållas om en förening har 25 medlemmar eller fler som är Malmöbor och föreningen tar ut en medlemsavgift på 40 kr eller mer. Föreningen måste vara registrerad vid fritidsförvaltningen i minst ett år, vara öppen för alla och följa demokratiska principer. En aktivitet är ett tillfälle där en grupp om minst fem personer träffas.

Målet för trygghet, delaktighet och demokrati är att:

”alla malmöbor ska känna sig trygga i sin stad”. Målindikatorn som mäter måluppfyllelsen är:

- Trygghetsmätningarna ska visa att fler malmöbor känner sig trygga

4.3 De granskade nämndernas uppdrag

Nämndernas uppdrag vad avser föreningsbidrag har granskats utifrån vad som finns reglerat i respektive nämnds reglemente.

4.3.1 Kulturnämnden

”Kulturnämnden skall företräda och ha det samlade ansvaret för kommunens kulturverksamhet, främja samordning och utveckling inom kulturområdet samt bidra till kulturutbyte och samverkan på regional nivå. Det ankommer på kulturnämnden – om kommunfullmäktige inte beslutar annat – att

- fördela medel till kulturstipendier liksom bidrag till folkbildning och aktiviteter inom kulturområdet,....”

4.3.2 Fritidsnämnden

”Nämnden ska handha allmän föreningservice och föreningsbidrag med undantag för ansvaret för särskilda bidrag till lokala föreningar vilket åvilar de tio stadsdelsfullmäktige. I samverkan med dessa skall nämnden även svara för kommungemensam planering, samordning och kompetensutveckling inom fritidssektorn”.

4.3.3 Stadsdelsfullmäktige

”Det ankommer på stadsdelsfullmäktige – om kommunfullmäktige inte beslutar annat – att var och en inom sitt geografiska område,

- med undantag för vad som tillagts fritidsnämnden, handha uppgifter avseende fritidsverksamhet med lokal anknytning, vari också ingår särskilda föreningsbidrag till lokala föreningar....”

4.3.4 Kommunstyrelsen

”I sin lednings- och samordningsfunktion skall kommunstyrelsen bl a

- verka för en positiv utveckling av näringsliv och sysselsättning i kommunen
- svara för samordnad information och marknadsföring för kommunen

Kommunstyrelsen skall vidare med uppmärksamhet följa

- kulturpolitiken och verka för en berikande kulturverksamhet i kommunen
 - fritidspolitiken och verka för en god fritidsverksamhet i kommunen
- till kommunstyrelsens uppgifter hör vidare att
- svara för kommunens centrala insatser avseende intern och extern information, näringslivsverksamhet, marknadsföring och turism samt internationella frågor”

4.3.5 Sociala resursnämnden

I § 2 i reglementet för nämnden framgår att ”Det ankommer på sociala resursnämnden att tillhandahålla verksamheter och tjänster till dessa så att stadsdelsfullmäktige kan fullgöra sina åligganden enligt socialtjänstlagstiftningen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, alkohollagen och tobakslagen.” ...”Nämnden ska även svara för ärendehandläggningen enligt berörd lagstiftning i de fall som följer av nämndens ansvarsfördelning”..

Nämnden har fr o m 2008 övertagit ansvaret för hantering av föreningsbidrag inom det sociala området som legat på SDF Centrum, SDF Södra Innerstaden och SDF Fosie.

5 Granskning

Under detta avsnitt används begreppet ”direktutbetalning”. Med begreppet avses utbetalningar som hanteras antingen enligt rutinen ”direktkonterad manuell svensk faktura” (LR01) eller enligt rutinen ”centralt kassasystem” (RV43). Den gängse leverantörsreskontrarutinen med inskanning och registrering av betalningsunderlaget följs inte i någon av dessa rutiner, varför underlagen inte blir sökbara i ekonomisystemet. Underlagen kan också vara av varierande kvalitet. Besluts/utbetalningsattest sker manuellt vilket innebär att den automatiska attestspärr, som finns i ekonomisystemet, saknas. I rutinen RV43 sker utbetalning till angivet post/bankgiro efter registrering. I rutinen LR01 ska utbetalningsjournal tas ut och kontrolleras dagen efter registreringen innan utbetalning sker. Någon granskning av denna kontrollrutin har inte gjorts.

Enligt uppgift från den kommuncentrala ekonomiavdelningen kommer möjligheten att använda rutinen LR01 troligtvis att tas bort.

5.1 Kulturnämnden

Intervjuer har gjorts med ansvarig kultursekreterare på kulturstödsavdelningen, ansvarig ekonom för utbetalning av föreningsbidrag samt kulturförvaltningens ekonomichef.

5.1.1 Styrdokument

Kulturstödet som handläggs på kulturstödsavdelningen består av flera olika stödformer: verksamhetsstöd till kulturorganisationer, resurscentra för konstnärliga utövare och studieförbund, specialdestinerade stöd, projektstöd, stöd för amatörframträdanden, kultursubventioner för ungdomar, utställningsersättningar, kulturstipendier och ateljéstipendier. Projektstöden indelas i ett antal undergrupper: professionella projekt, amatörkulturprojekt, barnkulturprojekt, ungdomskulturprojekt, VFA-projekt och projekt inom internationellt utbyte.

För samtliga stödformer finns styrdokument och regler för ansökan och återredovisning. Styrdokument, som beskriver målsättningen med kulturstödet och reglerna för ansökan och återredovisning, finns tillgängliga på kulturnämndens hemsida. Där finns även blanketter för ansökningar och återredovisningar.

Utöver de bidrag som handläggs på kulturstödsavdelningen kan även bidrag beviljas inom kulturnämndens kansli. För dessa bidrag finns inte några särskilt fastställda styrdokument eller riktlinjer.

Styrdokument:

Målsättning

Malmö kulturnämnd ska genom att stödja det utominstitutionella kulturlivet möjliggöra kultur- och bildningsverksamhet av god kvalitet och intresse för Malmö stads invånare. Detta ska ske främst genom ekonomiskt stöd samt service till kulturorganisationer och studieförbund.

Stöd till kulturverksamhet

Stödet ska främja mångfald, nyskapande, kvalitet och samverkan inom Malmös kulturliv. Olika konstnärliga former, uttryck och kulturtraditioner ska ges utrymme och en bred kontaktyta mot olika publikgrupper ska eftersträvas. Huvuddelen av kulturstödet ska avse offentliga kulturaktiviteter som skapar direkta möten mellan publiken och konsten/ utövarna. I första hand gäller kulturstödet professionellt verksamma utövare men även utveckling av en kvalitativ amatörkultur ska främjas. Stöd som gäller nya konstnärliga produktioner ska huvudsakligen riktas till de kulturutövare som verkar i Malmö.

Allmänna bestämmelser

Det finns olika former av stöd: Verksamhetsstöd, projektstöd, stöd för internationellt kulturutbyte, stöd för utställningssättningar, stöd för amatörframträdanden, stöd till resurscentra för konstnärliga utövare och kultursubventioner för ungdomar.

För samtliga stödformer gäller nedanstående kriterier.

För att kunna erhålla stöd ska en organisation

- vara en registrerad juridisk person: ideell förening, ekonomisk förening, stiftelse, enskild firma eller bolag.
- ha tydlig förankring i Malmö genom sin verksamhet och genom personer i ansvarig ställning.

Följande organisationer kan ej erhålla stöd

- Offentliga organisationer och offentligt ägda bolag
- Politiska partier och religiösa samfund

Följande verksamheter/aktiviteter kan ej erhålla stöd:

- Verksamhet med övervägande religiös, politisk eller social inriktning
- Verksamhet med syfte att främja kommersiell näringsverksamhet
- Verksamhet inom utbildningsprogram eller forskning
- Renodlad pedagogisk verksamhet eller intern verksamhet såsom medlemsarrangemang
- Produktion och utgivning av fonogram, litteratur, tidningar, tidskrifter, webbplatser, radio och TV-program om denna inte är av stort lokalt intresse

Samtliga former av stöd beviljas efter ansökan och efter prövning. Vid bedömningen läggs särskild vikt vid den konstnärliga kvalitén. Andra bedömningsgrunder är planering och förutsättningar vad gäller ekonomi, målgrupper, marknadsföring och praktiskt genomförande.

Ansökan ska:

- inlämnas i förväg enligt fastställda ansökningstider
 - göras på särskild blankett med angivna bilagor, undertecknad av organisationens ordförande eller motsvarande.
- Ansökan kan därefter kompletteras i samråd med Kulturstödet

Organisationer som beviljats stöd ska fortlöpande lämna information om sin verksamhet och ska i efterhand lämna in utvärdering och ekonomisk redovisning. Stöd som beviljats på grundval av felaktiga eller vilseledande uppgifter i ansökan kan medföra återbetalningsskyldighet. På begäran ska erforderliga handlingar, t ex bokföring, ställas till förfogande för granskning av Malmö Kulturstöd eller stadsrevisionen.

Organisationer som beviljas verksamhetsstöd och som har en årsomsättning över 1 000 000 kr och organisationer som beviljas stöd om 300 000 kr eller mer per kalenderår skall anlita en från organisationen fristående godkänd eller auktoriserad revisor. Den upprättade revisionsrapporten skall biläggas den ekonomiska redovisningen av stödet.

Nedan följer de specifika stöd som finns att söka och respektive bestämmelser:

Verksamhetsstöd

Verksamhetsstöd avser aktiviteter under ett helt kalenderår och kan beviljas kulturorganisationer som bedriver en stabil, kontinuerlig och självständig verksamhet av väsentlig betydelse för Malmö stads kulturliv. Verksamhetsstöd kan i vissa fall beviljas för mer än ett år. Fleråriga verksamhetsstöd utvärderas årligen. Stöd kan beviljas för konstnärligt skapande i kombination med arrangerande verksamhet eller för renodlad arrangerande verksamhet.

Ansökan inlämnas senast den 1 juni året före det kalenderår ansökan avser. Utbetalning av stöd sker kvartalsvis. Malmö kulturstöd kan i undantagsfall besluta om förskottsutbetalning efter särskild ansökan.

Stöd till resurscentra för konstnärliga utövare

Stödet avser kulturorganisationer som tillhandahåller stöd och resurser för konstnärliga utövare utan att bedriva egen offentlig verksamhet. Stöd beviljas för verksamhet under ett helt kalenderår. Ansökan inlämnas senast den 1 juni året före det kalenderår ansökan avser. Utbetalning av stöd sker kvartalsvis. Malmö kulturstöd kan i undantagsfall besluta om förskottsutbetalning efter särskild ansökan.

Projektstöd

Projektstöd avser kulturarrangemang och -projekt som genomförs vid enstaka tillfällen eller under en projektperiod om högst ett år. Stöd kan sökas både för projekt på professionell nivå och på amatörnivå. Ansökan inlämnas senast:

- 15 oktober för projekt som genomförs under januari-december följande år
- 15 januari för projekt som genomförs under april-december
- 15 april för projekt som genomförs under juli-december
- 15 augusti för projekt som genomförs under november-december

Med genomförande avses offentliga framföranden eller motsvarande. I undantagsfall kan beslut om projektstöd som gäller nästkommande år fattas med längre framförhållning. *För ansökan som gäller mer omfattande projekt (t ex sceniska produktioner) under nästkommande år rekommenderar vi i första hand ansökningstillfället 15/10.*

Tidpunkt för utbetalning av beviljat stöd fastställs av Malmö kulturstöd i samråd med den sökande. Stöd kan undantagsvis beviljas i form av förlusttäckning, i de fall då biljettintäkter el dyl utgör en betydande del av de budgeterade intäkterna. Även förlusttäckningsstöd måste sökas på förhand enligt ovan.

Projektredovisning ska inlämnas senast 2 månader efter avslutat projekt. Redovisning ska inlämnas innan ny ansökan om projektstöd kan behandlas.

Stöd för utställningsersättningar

Stöd för utställningsersättningar kan beviljas som ett tillägg till projekt- eller verksamhetsstöd avseende arrangemang av offentliga utställningar på professionell nivå inom bild- och formkonst, fotografi eller brukskonst. Ansökan görs på särskild blankett som biläggs ansökan om projekt- eller verksamhetsstöd. Stödet handläggs enligt särskilda riktlinjer.

Stöd för internationellt kulturutbyte

Stödet avser ömsesidigt och långsiktigt kulturutbyte mellan kulturorganisationer i Malmö och motsvarigheter i andra länder. Stödet avser inte reguljär turné- och gästspelsverksamhet. Ansökningstider och övriga villkor följer reglerna för projektstöd.

Stöd för amatörframträdanden

Framträdanden i Malmö

Stödet avser offentliga friluftskonserter eller framträdanden på vårdhem, servicecentra o dyl. som arrangeras och genomförs av amatöresembler i Malmö. Konserterna ska genomföras utan entréavgift och utan övrig ersättning. Stödet utgår med ett för varje år fastställt belopp per konsert och beviljas högst tre gånger per kalenderår och ensemble.

Ansökan inlämnas senast 3 veckor före framträdandet.

Framträdanden i utlandet

Stödet avser deltagande av amatöresembler, eller andra utövare på amatörnivå, vid festivaler och liknande i utlandet. Resestöd utgår med ett för varje år fastställt belopp per aktiv deltagare. Endast personer folkbokförda i Malmö stad är berättigade till stöd.

Ansökan inlämnas senast 3 veckor före resans början. Stödet utbetalas när resan genomförts och redovisats. För framträdanden i Danmark utgår reducerat stöd.

Kultursubventioner för ungdomar

Subventionerna avser teater- och dans- och nycirkusföreställningar som visas i Malmö för ungdomar upp till 19 år, tillhörande Malmös gymnasieskolor. Subventionerna är ett komplement till skolornas egen finansiering.

Subventionerna avser föreställningar av fria, professionella teater- och dans- och nycirkusgrupper och prioritet ges för lokala och regionala producenter. Ansökan för höstterminen inlämnas senast den 1 juni och för vårterminen senast den 1 december.

Subventioner för föreställningar för grundskolan samt för SALTO! -festivalen ges av Kultur Skåne. Subventioner av skolbio ges enligt särskild överenskommelse.

Samarrangemang

Malmö Kulturstöd kan i vissa fall medverka i kulturprojekt genom att gå in som medarrangör enligt överenskommelse med andra organisationer. Åtagandet kan bestå både av ekonomiska insatser och arbetsinsatser.

STIPENDIER

Det finns två kategorier av stipendier: Malmö stads kulturstipendier och ateljéstipendier för konstnärer inom bild och form. Stipendierna ges till enskilda personer och de allmänna bestämmelserna för kulturstöd, som avser stöd till kulturorganisationer, är inte tillämpliga.

Malmö stads kulturstipendier

Malmö stads kulturstipendier delas ut till enskilda personer för insatser i Malmös kulturliv och för att - i förtroende - bidra till fortsatta insatser. En person kan endast tilldelas respektive stipendium en gång.

Stipendierna är av två slag:

A. Stipendier för konstnärlig utveckling

Dessa stipendier riktas till personer som står i början av sin konstnärliga bana för att främja den enskildes utveckling inom det kulturella området. Ändamålet för sökt stipendium skall tydligt anges i ansökan. Dessa stipendier kan endast sökas av enskild utövare för egen räkning. Stipendium kan endast beviljas person som är folkbokförd i Malmö. Varje år skall minst åtta stipendier delas ut.

B. Stipendier för värdefulla insatser

Dessa stipendier riktas till personer som under lång tid gjort en värdefull insats i Malmös kulturliv. Stipendierna kan ej sökas för egen räkning. Förslag till stipendiat - nominering - kan lämnas av privatpersoner och av organisationer och institutioner inom kultursektorn i Malmö. Varje år skall två stipendier delas ut. Urvalet sker bland de personer som nominerats samma år och de föregående fyra åren.

För stipendierna gäller:

- att årlig ansökan/nominering skall ske senast den 15 januari
- att ansökan/nominering skall göras på särskild blankett med angivna bilagor
- att stipendierna utgår med lika stora belopp till varje stipendiat
- att stipendierna delas ut i maj varje år

Ateljéstipendier för konstnärer inom bild och form

Ateljéstipendierna riktas till professionella och aktivt verksamma enskilda konstnärer inom bild och form, som bor i och är yrkesverksamma i Malmö. Ateljéstipendierna är 2-åriga och uppgår till ett för varje år fastställt belopp. Hela beloppet betalas ut vid ett tillfälle. Varje år kan högst 60 stipendier utdelas. Stipendiet är skattefritt.

En konstnär som erhållit ett ateljéstipendium kan, efter en mellanperiod om minst 1 år, åter ansöka om stipendium för en ny 2-årsperiod. Ett stipendium ges i förtroende, och det ställs inte krav på återredovisning eller på återbetalning av utbetalt stipendium, om konstnären får ändrade förhållanden under perioden.

Ansökan om ateljéstipendium inlämnas senast 1 oktober året före stipendieperioden. Handläggning av ansökningar om ateljéstipendier sker enligt särskilda riktlinjer.

För stöd till studieförbunden finns särskilda bestämmelser.

5.1.1.1 *Handlägningsrutin kulturstödsavdelningen*

Handläggningen finns beskriven i rutinbeskrivning för verksamhetsstöd och projektstöd.

Inkomna ansökningar handläggs på kulturstödsavdelningen. På ansökningsblanketterna ska den sökande föreningen bli åtalad om bidrag erhållits från annan bidragsgivare både externt och/eller inom Malmö kommun.

Beslut fattas i enlighet med fastställd delegationsordning. Enligt denna ska beslut om verksamhetsstöd tas av kulturnämnden i samband med beslut om årets internbudget. Projektstöd upp till 4 basbelopp beslutas av chefen för kulturstödsavdelningen. Projektstöd över 4 basbelopp beslutas i nämndsutskott eller av nämnden. Om beslutet tas i nämnden bereds det i utskottet. Besluten lämnas därefter till ansvarig ekonom som upprättar en "liggare" över beslutade bidrag och när dessa ska utbetalas. "Liggaren" fungerar som kontrollinstrument mot budget. Bidragen bokförs först i samband med utbetalningstillfället och periodiseras till rätt period. Den normala utbetalningsrutinen sker över leverantörsreskontrartinen. Direktutbetalningar görs endast i undantagsfall.

Någon kontroll av att föreningarna inte har skatteskulder och/eller sköter inbetalning av arbetsgivaravgifter, personalskatter och moms görs inte.

Kontroll av den verksamhet, som bedrivs hos stödmottagaren, görs genom löpande kontakter och möten med stödmottagarna, insamling av arrangemangsinformation och media-bevakning. Besök i verksamheten, främst vid kulturarrangemang, genomförs löpande dock inte systematiskt. Uppföljning i efterhand sker genom de projekt- och årsredovisningar som ska lämnas in.

Det är, enligt uppgift, svårt att följa upp studieförbundens verksamhet. Ett arbete pågår emellertid för att implementera ett nytt stödsystem som kan användas vid redovisning av denna verksamhet.

Alla lämnade bidrag ska konteras som föreningsbidrag. De undantag som finns är stöd i form av att nämnden betalar lokalhyra och teknikkostnader för två kulturföreningar i kulturhuset Mazetti.

Några speciella samarbetsrutiner till andra förvaltningar vad gäller föreningsbidrag finns inte. Det förekommer dock gemensamma möten och personliga kontakter med fritidsförvaltningen. Vid dessa har även stadsdelsförvaltningarna deltagit sporadiskt. Avsikten är att samarbetet ska utvecklas till att omfatta även gemensam information och utbildning.

5.1.2 Verifierande granskning

Ur årets bokförda transaktioner på kontot för föreningsbidrag har 22 transaktioner granskats med avseende på:

- Följs kriterierna för vilka som omfattas av bidrag
- Har föreningen/organisationen lämnat ansökan i rätt tid, använt föreskrivna blanketter och bifogas korrekt underlag
- Finns uppgift om bidrag från andra finansiärer i ansökan
- Har redovisning skett i rätt tid och på ett korrekt sätt

Granskningen har visat att för de ansökningar som omfattas av stöd som handlagts inom kulturstödsavdelningen finns blanketter och underlag enligt regelverket. I något fall har föreskrivna blanketter inte använts men informationen har lämnats på annat sätt. Kriterierna för vilka som omfattas av möjligheten till stöd har i samtliga fall följts. Huvuddelen av de granskade stöden avser driftbidrag för vilka återredovisning krävs först 2010. I två fall saknas redovisning inom föreskriven tid. I ett av dessa har sannolikt projektiden förlängts. För samtliga granskade utbetalda bidrag har leverantörsreskontrarutinen följts.

För bidrag som beviljats vid kulturkansliet har direktutbetalningar gjorts. Ansökningarna innehåller inte de uppgifter som krävs enligt rutinen för bidrag handlagda inom kulturstödsavdelningen. En transaktion avser förskottsutbetalning.

5.1.3 Revisionskontorets kommentar

Av reglementet för kommunstyrelsen framgår att beviljande av föreningsbidrag ligger inom styrelsens ansvarsområde.

Kulturförvaltningens kulturstödsavdelning har omfattande riktlinjer och en väl fungerande handläggningsrutin för föreningsbidrag. Granskningen av utbetalda bidrag verifierar denna bild. Förbättringsmöjligheter finns inom följande områden:

- Bidrag beviljas direkt från kulturkansliet, vilket innebär att riktlinjer och rutiner saknas för dessa bidrag. Kontrollen försämras därmed. Samtliga bidrag bör följa beslutade riktlinjer och rutiner. Inga direktutbetalningar bör förekomma
- Uppföljning av verksamhetsstöd sker huvudsakligen genom granskning av årsredovisningar/verksamhetsberättelser som lämnas in året efter verksamhetsåret. Uppföljningen genom verksamhetsbesök bör systematiseras
- Blanketternas utformning bör kunna förbättras så att informationen från årsredovisningar/verksamhetsberättelser också kan användas som underlag för ansökan om fortsatt verksamhetsstöd. Samma ekonomiska information som lämnas tillsammans med verksamhetsberättelser vid uppföljning av erhållet bidrag lämnas också vid ansökan för kommande verksamhetsår
- Samma krav på den sökande föreningen/organisationen och på den inlämnade ansökan bör gälla för verksamhetsstöd och projektstöd. Av de granskade ansökningarna är det svårt att avgöra skillnaden mellan projekt och verksamhet då ”projektet” avser verksamhet som ska bedrivas under ett verksamhetsår
- Kontroll bör göras av att föreningen/organisationen inte har oreglerade skatteskulder

5.2 Fritidsnämnden

Intervju har genomförts med chefen för föreningsavdelningen samt ekonomichefen vid förvaltningen.

5.2.1 Styrdokument

Fritidsnämndens mål och riktlinjer finns dokumenterade i ”Föreningshandbok med bidragsbestämmelser”. Handboken finns både i pappersformat och elektroniskt på nämndens hemsida. Under rubriken mål och riktlinjer står följande:

- Fritidsverksamheten ska riktas till alla kommuninvånare men verksamheten för ungdomar skall prioriteras. Handikappades och pensionärers möjligheter till fritidsaktiviteter ska särskilt uppmärksammas.
- Fritidsverksamheten ska så långt som möjligt vara organiserad av kommuninvånarna själva, helst i föreningar och endast kompletteras med kommunal verksamhet när så erfordras för att uppfylla fritidssektorns mål.
- Kommersiella intressens negativa påverkan av sektorn ska motverkas genom idéinriktade och kreativa aktiviteter.
- Fritidsverksamheten ska vara så utformad att den erbjuder rekreation och social gemenskap samt fysisk och psykisk stimulans.
- Ekonomiska, sociala, etniska, fysiska och psykiska hinder ska förebyggas.
- Fritidsverksamheten ska fördelas över hela kommunen utifrån kunskaper om invånarnas behov och önskemål. Ett rikt utbud ska eftersträvas i kommunens alla delar.

Fritidsnämndens förhållningssätt till föreningar beskrivs som: ”Fritidsnämnden har stor tillit till Malmös föreningar, som gör en stor insats för barn, ungdomar, pensionärer, vuxna och funktionshindrade. Föreningar är en viktig arena för integration i dess vidaste betydelse”.

Handboken, som omfattar de allmänna bidragen innehåller, förutom mål och riktlinjer även information om vilka typer av bidrag som finns, vilka kriterier som gäller för att erhålla bidrag, hur en förening registreras och hur ansökan om bidrag ska göras.

De bidrag som finns inom nämnden är:

- Allmänna: grundbidrag, aktivitetsbidrag, lokalkostnadsbidrag, utbildningsbidrag, arrangemangsbidrag, mästarbidrag, elitstöd, lönebidrag för AMI-anställda, VFA-bidrag (välfärd för alla), pensionärsbidrag. Dessa bidrag kan endast ges till ideella föreningar
- Föreningssamverkan: verksamhetsbidrag
- Lovverksamhet: nämndens egen verksamhet som drivs av föreningar
- Hyres- och arrendebidrag: nämnden har betalningsansvar och betalar i vissa fall även hyran. Dessa bidrag kan ges till andra än ideella föreningar
- Bidrag till folkets hus: lokalkostnadsstöd
- Bidrag till försvarsorganisationer
- Avtalsbundna bidrag: drift- och verksamhetsstöd

De nämnda bidragen budgeteras i nämnden i samband med upprättande av årsbudget.

Utöver ovanstående bidrag finns också ränte- och amorteringsfria lån samt arrangemangsbidrag för ej ordinarie verksamhet.

5.2.2 Handläggningsrutin allmänna bidrag

För att en förening ska vara bidragsberättigad ska den varit registrerad på fritidsförvaltningen under minst 1 år. Under detta år begär förvaltningen in veckoschema för verksamheten i föreningen. Utifrån veckoschemat görs oanmälda besök vid föreningens barn- och ungdomsverksamhet för att kontrollera att verksamhet faktiskt bedrivs. Besök kan också göras för att kontrollera lokalanvändning, arrangemang och lönebidragstagare.

Ansökan görs på särskilt framtagna blanketter. Blanketterna finns på nätet men kan inte fyllas i elektroniskt. Ansökan registreras i bidragssystemet Booking, diarieförs och skickas därefter till respektive handläggare på föreningsavdelningen.

Till ansökan ska bifogas verksamhetsberättelse från föregående år tillsammans med resultat- och balansräkning. Föreningarna lämnar årligen en föreningsrapport som visar antal medlemmar och antal aktiviteter. Bidragsfinansierade konsulenter i föreningarna ska godkännas av fritidsförvaltningen. För närvarande finns ca 500 föreningar registrerade vid fritidsförvaltningen.

Ansökningarna måste relativt ofta kompletteras då uppgifter saknas. Av inskickade ansökningar avseende bidrag 2009 saknades föreningsrapporter i 15% av fallen.

Beslut om bidrag fattas enligt fastställd delegationsordning. Allmänna bidrag beräknas huvudsakligen utefter antalet medlemmar och aktiviteter i föreningarna. Bidrag kan kvarhållas om föreningen har kvarstående skulder hos fritidsförvaltningen. Förening med skuld kan inte registreras hos fritidsförvaltningen

Utbetalning av bidrag sker genom att beslutsfattare enligt delegationsordningen godkänner utbetalningen i Booking. Utbetalningen flyttas därmed från Booking till ekonomisystemet Raindance's leverantörsreskontra. Därefter kontrolleras uppgifterna i Raindance av en assistent, som också noterar verifikationsnummer på bidragsunderlaget i pappersform och därefter arkiverar bidragsunderlaget. En annan handläggare beslutsattesterar utbetalningen i Raindance.

Uppföljning och kontroll av aktivitetsbidrag och konsulentbidrag genomförs i 10 föreningar under våren för föregående verksamhetsår. Kontrollen kan ske på grundval av inkomna anmälningar, ovanligt stora förändringar i medlemstal och/eller genomförda aktiviteter samt felaktiga ansökningar. Den kan också ske i föreningar som vid spontanbesök under ansökningsåret uppvisat ringa eller ingen verksamhet eller som inte lämnat in närvarokort.

5.2.3 Handläggningsrutin föreningssamverkan, lovverksamhet, hyres- och arrendebidrag, bidrag till Folkets Husföreningar, bidrag till försvarsorganisationer och avtalsbundna bidrag

Dessa bidrag beslutas av nämnden i varje enskilt fall. Bidragen är oftast fasta bidrag, som utgår från tidigare års verksamhet. För dessa bidrag saknas riktlinjer liknande de som gäller för beviljande av allmänna bidrag.

5.2.4 Övrigt

Lämnade föreningsbidrag ska i princip alltid konteras på kontot för föreningsbidrag. Undantagen består av hyreskostnader som betalas av nämnden. De konteras på lokalhyrers konto. Det förekommer en form av indirekta bidrag i form av amorterings- och räntefria lån. Det absolut sätt största indirekta bidraget är de subventionerade lokalkostnader som utgår till föreningar som driver verksamhet i lokaler som ägs av kommunen. För dessa föreningar består "bidraget" av skillnaden mellan den faktiska driftkostnaden för lokalen som nyttjas och den timavgift som föreningen betalar för nyttjandet. I dagsläget uppskattas det totala "bidraget" för sådana lokaler till ca 100 Mkr per år. Nettodifferensen kan för närvarande inte fördelas per anläggning. Det pågår emellertid ett arbete med att ta fram en kalkyl

per anläggning. Förvaltningen har också fått ett uppdrag av nämnden att se över hur lokalresurserna fördelas.

Vad gäller samordningen med andra nämnder/förvaltningar framgår att det finns en viss samordning med kulturstödsavdelningen inom kulturförvaltningen, dock ingen systematiserad sådan. Kontakter finns också med sociala resursnämnden vad gäller volontärskap. Ca 1-2 gånger per år träffar förvaltningen representanter för stadsdelarna och representanter för föreningarna. Samordningen kunde vara bättre t ex vad gäller lokaler. Det finns också en ”gråzon” vad gäller vilka bidrag som behöver samordnas.

De intervjuade tror inte att kännedom om en förening får bidrag även av andra bidragsgivare skulle påverka det egna beslutet. Så länge föreningen/organisationen fyller de kriterier som finns för bidrag påverkas det inte av att andra organisationer eller andra förvaltningar ger bidrag. I många fall får förvaltningen kännedom om andra bidrag genom den verksamhetsbudget som ska bifogas ansökan. Det varit bra att veta om en förening/organisation fått avslag hos någon annan förvaltning inom kommunen och på vilka grunder ett sådant avslag grundats.

Av intervjun har också framgått att Malmö kommun har en mycket genrös inställning till föreningsbidrag jämfört med många andra kommuner.

5.2.5 Verifierande granskning

Revisionskontoret har granskat 20 bidragsutbetalningar under perioden januari – augusti 2009. Syftet med granskningen har varit att verifiera att utbetalningar görs enligt gällande regelverk. Följande har kontrollerats:

- Sker utbetalningar endast till allmännyttiga ideella föreningar med tydlig förankring i Malmö
- Har kraven i föreningshandbokens allmänna bestämmelser uppfyllts såväl när det gäller att bli en registrerad som bidragsberättigad förening
- Har ansökningar om bidrag skett på de framtagna blanketter som finns och har de uppgifter och underlag som är obligatoriska för att bli bidragsberättigad bifogats.
- Har de granskade föreningarna lämnat in en förenings- respektive organisationsrapport samt de övriga uppgifter, bl a verksamhetsberättelse, som anges i punkt 6 i allmänna bestämmelser.
- Finns uppgift om bidrag från andra finansiärer i ansökan
- Vilken granskning har skett av förvaltningen
- Har redovisning skett i rätt tid och på ett korrekt sätt

För samtliga registrerade och bidragsberättigade föreningar finns separata pärmar där information, dokumentation, utbetalningsunderlag och uppgifter om genomförda kontroller finns arkiverade.

Av de granskade utbetalningarna var några att betrakta som icke traditionella föreningsbidrag. Malmö Sommargårdar erhåller bidrag som beslutats av kommunstyrelsen men där utbetalningarna handläggs av fritidsnämnden och ett särskilt bidrag till Malmö Youth Games kom också med bland de 20 granskade utbetalningarna.

Följande avvikelser har noterats vid granskningen:

- Generellt sker inga kontroller av om föreningarna erhåller bidrag från andra finansiärer. När det gäller ansökan om allmänna bidrag saknar det också betydelse vid bedömningen enligt förvaltningen.
- Den information som fanns tillgänglig i ekonomisystemet kring granskade utbetalningar var generellt obefintlig. Utbetalningsunderlagen skapas inte i ekonomisystemet och underlagen läggs heller inte in i efterhand. Däremot finns information kring utbetalningarna tillgängliga i pärnarna på förvaltningen.
- Förvaltningens kontroll av föreningarna består av att cirka 25 föreningar årligen besöks samt att cirka 10 föreningar väljs ut för granskning/aktivitetskontroll enligt punkt 8 i föreningshandbokens allmänna bestämmelser ”*Fritidsnämnden äger rätt att begära in medlemsförteckning och bokföring för förening som ansökt om eller erhållit bidrag*”. Besök och granskningar som skett finns dokumenterade i pärmregistret på förvaltningen.

5.2.6 Revisionskontorets kommentar

Av reglementet för kommunstyrelsen framgår att beviljande av föreningsbidrag ligger inom styrelsens ansvarsområde.

Som framgår finns en särskild pärm för varje registrerad och/eller bidragsberättigad förening i ett omfattande pärmregister på förvaltningen. Revisionskontoret har i samband med den verifierande granskningen gått igenom innehållet i pärnarna för granskade föreningar. Generellt fanns den dokumentation och information som enligt de allmänna bestämmelserna ska finnas också tillgänglig i pärnarna och olika dokument var lätta att finna.

Revisionskontorets uppfattning är att de egna kontroller som förvaltningen genomför borde vara mer omfattande. När man besöker föreningarna (ca 25 per år) sker ingen annan egentlig kontroll än att där pågår verksamhet och dokumentationen som sker efter dessa besök är ringa. En möjlighet för att göra dessa föreningsbesök mer effektiva vore att ta fram någon form av tillsynsblankett med ett antal olika moment att granska/kontrollera vid besöken. Dokumentation borde då också bli bättre.

Dokumentationen kring granskningen av de ca 10 föreningar som årligen väljs ut för framförallt aktivitetskontroll är mer omfattande, men revisionskontoret anser att 10 föreningar per år är för lite att granska med tanke på att det finns över 500 registrerade föreningar på förvaltningen och att utbetalningarna av föreningsbidrag under 2008 uppgick till över 77 mkr. Vid granskningen noterades dessutom att en aktivitetsbidragskontroll som genomförts på en förening hösten 1996 visade på ett flertal brister. Trots detta har ingen dokumenterad granskning/uppföljning skett därefter och föreningen erhåller fortfarande bidrag.

Revisionskontoret kan också konstatera att informationen om kring vilken verksamhet olika föreningar driver varierar kraftigt. I många fall finns omfattande och informativa verksamhetsberättelser och annan dokumentation som tydligt beskriver vilka olika aktiviteter

som bedrivits, medan motsvarande information i något fall var mycket knapphändig, så knapphändig enligt vår bedömning att det inte går att utifrån dokumentationen utläsa vilken konkret verksamhet som egentligen bedrivs.

Informationen som finns tillgänglig i ekonomisystemet kring gjorda utbetalningar är som framgår ovan generellt obefintlig. Revisionskontoret anser att förvaltningen bör arbeta för att informationen i ekonomisystemet kring de utbetalningar som sker bör vara så fullgod att man inte ska behöva leta i ett pärmregister för att finna den.

Revisionskontoret vill också peka på vikten av att god redovisningssed tillämpas dvs att kostnader och intäkter bruttoredovisas. Med detta menas att indirekta bidrag i form av lokalsubventioner bör bruttoredovisas som lämnade föreningsbidrag och erhållna hyresintäkter. Det är därför angeläget att den påbörjade utredningen om lokalkostnader och kopplingen till objekt och användare påskyndas.

5.3 Stadsdelsfullmäktige

Som framgår i tabellen i avsnitt 4.1 är bidragsutbetalningarna från de 10 stadsdelsfullmäktige av begränsad omfattning. Dessutom har under 2009 en stor del av stadsdelsfullmäktiges tidigare bidragsutbetalningar övertagits av sociala resursnämnden vilket minskat stadsdelsfullmäktiges utbetalningar kraftigt, från 12,3 mkr under jämförelseperioden jan-aug 2008 till 4 mkr under motsvarande period 2009. Av de tio stadsdelarna är det Södra innerstaden som står för merparten, ca 3 av de 4 mkr som stadsdelarna utbetalt under de första nio månaderna 2009. Av Södra innerstadens utbetalda bidrag på 3 mkr är det en utbetalning till Röda Korsets behandlingscenter för krigsskadade och torterade på Universitetssjukhuset MAS som står för 2,3 mkr, dvs denna enskilda utbetalning svarar beloppsmässigt för mer än hälften av de tio stadsdelarnas totala bidragsutbetalningar under de första nio månaderna i år.

5.3.1 Verifierande Granskning

Revisionskontoret har bedömt bidragsutbetalningarna som för små på sex av stadsdelarna för att genomföra någon granskning. På de fyra stadsdelar, Södra Innerstaden, Hyllie, Fosie och Rosengård, som haft utbetalningar på mellan 180 tkr och och 3 mkr, har en översiktlig granskning av gjorda utbetalningar skett .

När det gäller utbetalningen från Södra Innerstaden har underlag erhållits och granskats och telefonintervju har genomförts med stadsdelens economichef. Huvuddelen av bidragsutbetalningarna, framförallt den till Universitetssjukhuset MAS på 2,3 mkr, betraktar stadsdelen bara som en vidareförmedling av erhållna anslag från kommunstyrelsen. Stadsdelen genomför därför inga kontroller eller begär in några underlag från bidragsmottagaren varken innan utbetalning sker eller i efterhand av vad pengarna använts till.

Vad gäller utbetalda föreningsbidrag inom SDF Fosie avser dessa bidrag till Lindängens Gym för verksamhet inom ramen för SÖM-projektet.

5.3.2 Revisionskontorets kommentar

Av reglementet för kommunstyrelsen framgår att beviljande av föreningsbidrag till lokala föreningar ligger inom styrelsens ansvarsområde. Det framgår dock inte hur tolkningen av lokala föreningar ska göras.

Det är angeläget att stadsdelsförvaltningar som erhåller medel från kommunstyrelsen för föreningsbidrag till externa mottagare också klarlägger var uppföljningsansvaret för medlen ligger.

5.4 Kommunstyrelsen

Intervjuer har genomförts med avdelningscheferna för näringslivskontoret och avdelningen för integration och arbetsmarknad. Handläggare och ekonom inom dessa avdelningar har också deltagit. Vidare har intervjuer genomförts med ekonomer inom administrativa avdelningen.

5.4.1 Allmänt

Gemensamt styrdokument för beviljande av föreningsbidrag inom kommunstyrelsens förvaltningar 102 och 099 (finansiering) saknas. Bidrag kan beviljas ur kommunstyrelsens projekt och utredningsanslag som direkta bidrag eller bidrag som transfereras via andra förvaltningar samt ur anslaget till kommunstyrelsens förfogande som transfereringsbidrag. Vissa anslagsbundna bidrag beviljas direkt av kommunfullmäktige i årsbudgeten. Bidrag kan också beviljas av kommunstyrelsens näringslivsutskott, brottsförebyggande råd eller integrations- och arbetsmarknadsutskott. Kostnaderna för beviljade bidrag redovisas på kostnadsställenivå. Attestansvaret på ett enskilt kostnadsställe kan finnas hos ett flertal personer.

Den verifierande granskningen nedan inom kommunstyrelsens förvaltning 102 har genomförts på kostnadsställenivå.

5.4.2 Introduktion, arbets- och integrationsinsatser, gemensamt INAR, utvecklingsinsatser och integration (Integrations- och arbetsmarknadsutskottet)

Inom avdelningen för integration och arbetsmarknad (INAR) finns styrdokumentet "Rutiner för projektansökningar inom integrations- och arbetsmarknadsbudgeten", som tagits fram inom avdelningen. I dokumentet finns kriterier för ansökningar och medfinansiering angivna.

Bidrag ges till:

- föreningar och organisationer för verksamheter som leder till utveckling av mötesplatser och mångfald och som ökar Malmöbornas möjligheter till delaktighet i samhället
- organisationer som stimulerar företagsetablering/utveckling som en väg ut ur arbetslöshet
- insatser som knyter samman arbetslivet med arbetssökande
- verksamheter och föreningar som ger arbetstillfällen för personer med olika arbetshinder och för att främja ett socialt entreprenörskap

Organisationer och föreningar kan söka medel för sysselsättningsfrämjande verksamheter

Vidare finns en projektmall som den sökande föreningen/organisationen ska fylla i. Mallen finns på Malmö stads hemsida. Handläggning och beslut om bidrag tas i varje enskild fall. Utbetalning av bidrag sker som direktutbetalningar. I de fall beslutet om bidrag innehåller krav på bidrag från andra finansiärer, krävs intyg från dessa finansiärer före utbetalning.

Uppföljning sker huvudsakligen genom avrapportering tertialvis.

5.4.2.1 Verifierande granskning

Ur årets bokförda transaktioner på kontot 45300 har 15 transaktioner granskats med avseende på:

- Följs riktlinjerna
- Används blankettmallar
- Finns tillräckliga underlag

Granskningen har visat att 4 transaktioner avser köp av konsulttjänster. Till 3 ansökningar saknas underlag. Inte i något fall har blankettmallarna använts. I 8 fall görs utbetalningen i form av direktutbetalning.

5.4.3 Näringslivskontoret och näringsfrämjande åtgärder (näringslivsutskottet)

Intervju har hållits med näringslivsdirektör, assistent och den näringslivskonsult som är sekreterare i näringslivsberedningen. Av intervjuerna har framkommit att:

Inom näringslivskontoret finns både drift- och projektbidrag samt bidrag i form av särskilda näringslivspriser. Beslut om bidrag kan beviljas av näringslivsdirektören upp till tre basbelopp inom ramen för de medel som avsatts av näringslivsutskottet. Beredning av dessa ärenden och ärenden över tre basbelopp bereds av näringslivsberedningen. Bidragsgivningen regleras genom den hanteringsrutin som näringslivsutskottet beslutat 2003-01-23, som anger:

• Andra berörda nämnder och förvaltningar som beslutar i ärenden som rör stöd till entreprenörskap och nyföretagande ska samråda med näringslivskontoret/näringslivsberedningen innan beslut tas• Utskottet uppdrog åt näringslivskontoret att förbereda förslag om former för ett samordnat stöd för att stimulera entreprenörskap och nyföretagande

Näringslivskontoret har tagit fram underlag för hanteringsmodell för Malmö stads stöd för entreprenörskap och nyföretagande 2002. Denna hanteringsmodell har sedan uppdaterats 2008 av den sk bidragsgruppen inom avdelningen. Hanteringsmodellen innehåller en handläggningsmodell, bedömningskriterier och budgeteringsinriktning. Modellen har inte behandlats av näringslivsutskottet.

Ansökningar sker på särskilt framtagen ansökningsblankett. Inkommen ansökan lämnas till handläggare för beredning. Handläggaren tar kontakt med den sökande föreningen/organisationen och begär eventuell komplettering. Kontroll görs inte av om föreningen/organisationen har eventuella skatteskulder. Handläggaren upprättar tjänsteutlåtande och beslutsförslag. Om ärendet avser verksamhet som berör målgrupper inom INARs område tas kontakt med integrations- och arbetsmarknadsavdelningen. Ärendet går efter hand-

läggningen till näringslivsberedningen och därifrån till näringslivsutskottet för beslut eller för beslut enligt delegationsordning. Om handläggaren i ärendeberedningen bedömer att ansökan avser projekt som löper över flera år och är av strategiskt intresse för hela Malmö stad tillstyrks ärendet och överlämnas till KS AU för beslut. Pengar tas i detta fall ur KS projekt och utredningsanslag.

Efter beslut upprättas betalningsanmodan på näringslivskontoret för utbetalning. Utbetalningen sker därefter som en direktutbetalning.

Uppföljning sker genom att de mottagande föreningarna/organisationerna ska lämna verksamhetsberättelser. Omfattningen av bidragsgivningen är inte större än att handläggarna känner de föreningar/organisationer som får bidrag, vilket underlättar uppföljningen.

Samordning med andra förvaltningar sker som informella kontakter främst med integrations- och arbetsmarknadsavdelningen.

5.4.3.1 Verifierande granskning

Ur årets bokförda transaktioner på kontot 45300 har 10 transaktioner granskats med avseende på:

- Följs riktlinjerna
- Används blanketterna
- Finns tillräckliga underlag

En av transaktionerna avser representation. 4 transaktioner avser olika priser som delas ut. En verifikation har felaktigt konterats som föreningsbidrag. I övriga 5 fall har ansökningsblanketter inte använts. Tillräcklig information finns emellertid i de dokument som lämnats in. Riktlinjerna för stöd följs.

Samtliga utbetalningar har gjorts genom direktutbetalningar.

5.4.4 Brottsförebyggande rådet

För brottsförebyggande rådet finns, i tjänsteutlåtande från 2008-11-24, framtaget kriteriet för hur föreningar ska väljas ut för att komma i fråga för beviljande av bidrag. Av tjänsteutlåtande framgår att:

”Utgångspunkten skall vara att föreningens basverksamhet skall attrahera barn/ungdomar. Verksamhetsstödet skall gå till föreningarna för att utveckla och utöka verksamheten och nå nya grupper och att utveckla en social sida av verksamheten. Medlemmarna, speciellt funktionärerna, skall genom sin erfarenhet, etnicitet, ålder etc. ha en sammansättning som skapar förtroende hos målgruppen”.

Av tjänsteutlåtandet framgår också att de föreningar som fått bidrag anmodas att lämna slutrapport när projektet avslutas. De föreningar som inte kommit igång med verksamheten, som de fått bidrag för, blir återbetalningsskyldiga.

Föreningsbidrag som beviljats av kommunstyrelsens brottsförebyggande råd har handlagts på sociala resursförvaltningen där också dokumentation och arkivering skett. Attest av utbetalning har gjorts av chefen för barn- och ungdomsavdelningen inom KS förvaltning. Rutinen med handläggning på sociala resursförvaltningen har fungerat t o m maj 2009 då handläggaren slutade. Handläggningsrutinen sker därefter inom kommunstyrelsens förvalt-

ning. Det bidragsärende som rådet fattat beslut om i juni 2009 har handlats av en tjänsteman inom KS förvaltning och beslutsattesterats av chefen för barn och ungdomsavdelningen. Utbetalning har skett som en direktutbetalning.

Samordning med övriga förvaltningen vad avser bidrag från brottsförebyggande rådet för tiden fram till maj 2009 har skett genom att fritidsförvaltningen givits tillfälle att ge ett utlåtande över verksamheten hos föreningar som inkommit med ansökningar för 2009.

5.4.4.1 Verifierande granskning

Ur årets bokförda transaktioner på kontot 45300 har 11 transaktioner granskats med avseende på:

- Följs riktlinjerna
- Används blanketten
- Finns tillräckliga underlag

Av de granskade ansökningarna saknas blankett i ett fall. I ett av de granskade fallen har en föreningen, som inte sökt medel från brottsförebyggande rådet, beviljats medel. Medel har sökts från en annan förening med snarlikt namn, som fått avslag. Till den förening som beviljats projektmedel har även utbetalats driftbidrag från sociala resursnämnden.

Samtliga ansökningar avser projektbidrag. Underlagen utgörs av en beskrivning av planerade aktiviteter/åtgärder under verksamhetsåret, beskrivning av målgrupp och syfte. Endast i ett fall har en mycket summarisk projektbudget bifogats.

5.4.5 Kommunstyrelsens projekt och utredningsanslag

För 2009 har bidrag på konto 45300 beviljats med 74 716 tkr. Kostnadsförda bidrag t o m augusti uppgår till 23 238 tkr. Bidragen lämnas huvudsakligen till andra nämnder/förvaltningar, för specifika projekt. Om mottagande nämnder/förvaltningar använder dessa bidrag till att lämna föreningsbidrag till föreningar/organisationer redovisas dessa bidrag i respektive nämnd/förvaltning.

Av de utbetalda bidragen på konto 45300 t o m augusti avser 3 612 tkr direkta bidrag till externa föreningar/organisationer. De enskilt största bidragen är 1 020 tkr till Drömmarnas hus, 1 000 tkr till Expo Shanghai, 300 tkr till MAIs skolprojekt, 100 tkr till Malmö som-margårdar, 840 tkr till Malmös andel av region Skånes naturbuss, 250 tkr till cirkulations-plats och 250 tkr till Januaribolaget.

5.4.6 Övriga

Övriga kostnadsställen där föreningsbidrag på konto 45300 bokförts är:

- INAR
 - stadigvarande medlemsavgifter (25 405 tkr)
 - förenings- och organisationsbidrag (6 345 tkr) och anställningsformer/stöd (2 250 tkr)
- Avdelningen för vård och omsorg
 - stimulansmedel äldre (256 tkr)
- Arbetsgivarpolitiska avdelningen
 - kompetensstegen (40 tkr).

Bland stadigvarande medlemsavgifter finns bl a bidrag till politiska partier, kommunala bolag, Drömmarnas hus och Öresundskommittén.

5.4.6.1 *Verifierande granskning*

Bland transaktionerna finns ett par som avser medlemsavgifter och en som avser del av kostnader i samordningsförbundet Finsam. Utbetalning har skett både genom normal leverantörsreskontrarutin och som direktutbetalningar. Flera av transaktionerna avser fakturor från stadsdelsförvaltningarna avseende nedlagda kostnader i projekt som finansieras av extern finansiär. Kommunstyrelsens förvaltning är i dessa fall mottagare av de externa medlen. Kostnaden som belastar kommunstyrelsens förvaltning konteras som lämnade bidrag men med extern motpart.

5.4.7 Finansiering, förvaltning 099

Ca 40% (68 792 tkr) av beviljade och utbetalda bidrag utgörs av bidrag till kommunala bolag och region Skåne. Av resterande 60% utgörs huvuddelen av köp av verksamhet från kommunalförbundet Räddningstjänsten SYD (88 061 tkr).

Den verifierande granskningen har omfattat 4 transaktioner. Samtliga transaktioner är direktutbetalningar. De granskade verifikationerna saknar tillräckligt förklarande underlag.

5.4.8 Revisionskontorets kommentar

Av reglementet för kommunstyrelsen framgår inte specifikt att beviljande av föreningsbidrag ligger inom styrelsens ansvarsområde.

Enhetliga riktlinjer och handlägningsrutiner saknas för beviljande av föreningsbidrag inom kommunstyrelsens verksamheter. Samordning internt och med andra förvaltningar sker på initiativ av den enskilde handläggaren. Målgrupperna för beviljade bidrag sammanfaller i många fall med målgrupperna både inom fritidsnämnden, kulturnämnden, stadsdelsfullmäktige och sociala resursnämnden. Risk finns därmed att samma ansökan eller typ av ansökan kan behandlas på ett sätt inom facknämnderna och på ett annat sätt inom kommunstyrelsen. Bidrag kan beviljas som direkta bidrag men också som bidrag som transfereras via en stadsdel eller annan facknämnd. Var uppföljningsansvaret ska ligga för de transfererade bidragen är oklart, liksom hur kontering ska ske. Den bokföringsmässiga hanteringen av dessa bidrag är inte konsekvent och inte alltid ändamålsenlig. Felkonteringar förekommer där exempelvis köp av verksamhet respektive köp av konsulttjänster konteras som föreningsbidrag.

Huvuddelen av de granskade bidragsutbetalningarna görs som direktutbetalningar, vilket inte kan anses acceptabelt. Genom att direktutbetalningsrutinen används kan inte ekonomisystemet användas optimalt vad gäller att spåra underlag till transaktioner. Underlagen är ofta otillräckliga, vilket försämrar internkontrollen, liksom risk för felöverföring från det manuella underlaget till utbetalningen ökar.

5.5 Sociala resursnämnden

Nämnden har, som tidigare nämnts, fr o m 2008 övertagit ansvaret för hantering av alla föreningsbidrag inom det sociala området som tidigare legat på SDF Centrum (stöd för psykiskt funktionshindrade), SDF Södra Innerstaden (stöd till vuxna missbrukare), SDF Fosie (stöd till kvinnor i utsatta situationer) och stadskontoret. Utgångspunkten ska vara att ”verksamheten hos de föreningar eller organisationer som erhåller bidrag skall gagna ett ändamål som faller inom socialtjänstens område och utgöra ett komplement till kommunens insatser” (KF 1999:92, bilag 63).

Av tjänsteutlåtande SRN-SRF-2008-00038 framgår att sociala resursförvaltningen har för avsikt att presentera en utredning till sociala resursnämnden under våren 2009 vad avser utveckling av former för stöd till sociala frivilliga organisationer. En av frågorna som utredningen ska ta upp är: tydligt mål, prioriterade områden, riktlinjer – varför lämnar Malmö stad bidrag till föreningar?

Sociala resursnämnden har vid sitt sammanträde 2009-09-25 beslutat att fastställa följande riktlinjer

”riktlinjer för beviljande av organisationsbidrag, prioriterade verksamhetsinriktningar och målgrupper” samt fortsatt hantering av organisationsbidrag. Organisationsbidrag definieras som: ”ett stöd till föreningar och organisationer som bedriver en etablerad verksamhet som kompletterar eller utgör alternativ till Malmö stads egna sociala verksamhet. Bidraget syftar till att stödja en särskild verksamhet och förutsätter att det finns mål för verksamheten. Bidraget beviljas för ett år i taget och innehåller krav på uppföljning och utvärdering. Organisationsbidrag kan också beviljas förenings- eller organisationsdriven verksamhet eller aktivitet av mer tillfällig och begränsad karaktär. Verksamheter som konkret stöder den enskilde individen samt deras anhöriga och som organiserar och aktiverar människor som av olika anledningar behöver särskilt stöd för att klara ett självständigt och värdigt liv, prioriteras.”

Enligt riktlinjerna ska ansökan om bidrag ska göras på särskild blankett som sociala resursnämnden tar fram. Blanketten kommer att finnas på Malmö stads hemsida. Ansökan ska innehålla redogörelse för vilka ytterligare bidrag föreningen eller organisationen har beviljats sin verksamhet föregående år. För nya föreningar krävs även att de inkommer med stadgar som antagits och godkänts vid årsmöte samt organisationsnummer som styrks med handling från skatteverket. Handläggningen ska ligga under en och samma tjänsteman med kunskap inom det sociala området.

Sociala resursförvaltningen ska när som helst kunna begära in uppgifter om eller granska föreningens eller organisationens ekonomi. Medel ska kunna återkrävas om föreningen eller organisationen inte uppfyller förvaltningens krav eller väsentligt ändrar sin verksamhet och övriga förhållanden, om inte förändringen förankrats med sociala resursförvaltningen.

Av tjänsteskrivelsen till riktlinjerna framgår också att sociala resursförvaltningen bedömer att någon form av framtida samarbete med övriga förvaltningar skulle föredras.

5.5.1 Verifierande granskning

Verifierande granskning har inte genomförts då riktlinjerna antagits först i slutet av september. Den verifierande granskning som genomförts inom förvaltningen avser föreningsbidrag från brottsförebyggande rådet tom juni 2009.

5.5.2 Revisionskontorets kommentar

Av reglementet för kommunstyrelsen framgår inte specifikt att beviljande av föreningsbidrag ligger inom styrelsens ansvarsområde.

5.6 Malmö Idrottsföreningars Samorganisation (MISO), Malmö Ideella föreningars Paraplyorganisation (MIP)

Intervju har gjorts av en av konsulenterna, som delar sin tjänstgöringstid mellan MISO och MIP. Avsikten med intervjun har varit att få en bild av hur mottagande föreningar/organisationer uppfattar handläggning och service av föreningsbidrag från kommunen.

MISO är en lokal idrottsallians för idrottsföreningar i Malmö som är anslutna till riksidrottsförbundet. Föreningarna är medlemmar i MISO. MISO representerar ca 180 föreningar.

MIP är en paraplyorganisation för Malmö stads ideella föreningar. MIP representerar ca 240 föreningar. Kontakten med Malmö kommun sker huvudsakligen genom fritidsförvaltningen och den dialoggrupp som finns inom förvaltningen.

Huvuduppgiften för MISO och MIP är att företräda medlemsföreningarna i frågor av intresse för dem. En självklar uppgift är att ta fram material som kan användas i organisationsutveckling och i utveckling av den enskilde föreningsmedlemmen. MIP och MISOs verksamhet finansieras huvudsakligen genom kommunala bidrag och till en liten del av medlemsavgifter. Kontakter med Malmö stad sker främst med fritidsförvaltningen men även med sociala resursförvaltningen och INAR.

Vid intervjun framkom att personalen inom fritidsförvaltningen generellt uppfattas som kunnig i regelverket och serviceminded. Många föreningar upplever dock att kunskapen om hur föreningar fungerar och verkar saknas. Det begås för många felaktigheter vid bidragshanteringen som kunnat undvikas genom telefonkontakter. De tidigare samverkansorganen bidragsgruppen och visionsgruppen har fr o m 2009 ersatts av en dialoggrupp, vilket inneburit att diskussionerna om visionerna upphört. Man saknar en plan för kontinuerliga dialogmöten. Föreningarna har också märkt en minskad tillgänglighet. Nu tillämpas besökstider. Tidigare kunde man ”bara komma”. Det har också blivit en striktare tillämpning av vilka dokument som ska skickas in för att få förnyade bidrag. Tidigare fanns en förståelse för att det kunde ta tid inom en liten förening att få ett protokoll utskrivet och justerat.

Vad gäller samordningen mellan nämnder/förvaltningar framkom att det hade varit bra med mer dialog mellan stadens bidragsgivande organ så att inte fritidsförvaltningen ger avslag till en förening som sedan t ex får bidrag från kommunstyrelsen.

MIP och MISO har inte någon direkt kontakt med kulturförvaltningen men har en representant från MIP i kulturnämnden, dock inte som MIPs representant. Hur och i vilken omfattning det beviljas föreningsbidrag inom t ex stadsdelarna har man ingen insyn i. Föreningarnas uppfattning vad gäller bidragen är att föreningen vill kunna planera verksamheten långsiktigt genom en grundtrygghet i bidragen. Föreningarnas stora problem är signalen om nedskärning i bidrag och ökade taxor och att vissa bidrag försvunnit. Förändringar både positiva och negativa måste aviseras med lång framförhållning. Besked kan komma i december som berör nästkommande verksamhet vilket är ohållbart.

5.7 Källor och referenslitteratur

Skriftliga källor

Beslutsorgan	Avser
Kommunfullmäktige	Reglementen för: kulturnämnden, fritidsnämnden, stadsdelsfullmäktige, kommunstyrelsen och sociala resursnämnden
Kulturnämnden	Bestämmelser om kulturstöd, rutinbeskrivningar mm
Fritidsnämnden	Föreningshandboken, rutinbeskrivningar mm
Kommunstyrelsen	Ekonomisystemet Raindance Riktlinjer, rutinbeskrivningar
Sociala resursnämnden	protokoll

Uppgiftslämnare

Organisation/enhet	Namn
Kulturförvaltningen	Märta Lunnér, Anne Mattsson, Lena Hemby, Claes Cannert
Fritidsförvaltningen	Thomas Sterner, Gert-Ove Green, Daniel Olsson m fl inom avdelning föreningservice
SDF Södra Innerstaden	Anita Eklund
SDF Fosie	Bertil Nilsson
Kommunstyrelsen	Jesper Theander, Gunnar Bergström, Benito Borronha, Pehr Andersson, Stefan Månsson, Siv Andersson, Tommy Wegbratt, Ulla-Karin Holmberg
Sociala resursnämnden	Jeanette Larsson
MISO, MIP	Linda Attin